

Rina Shacham

The Visible Cities

"However the city may really be, beneath this thick coating of signs, whatever it may contain or conceal," Italo Calvino writes in his Invisible Cities, under Cities and Signs. Rina Shacham, using her own signs - marks, colors, shape and matter, composition - presents us with the sight of her cities, and thereby prompts the spectator to ask what the city really is, under the cover.

The very act of painting entails a kind of revelation that combines with interpretation to incarnate in the concrete, from within the process of observation. And when the painting seeks to present neither a photographic truth nor a precise detailing of reality, you realize that it is an observation that generates interpretation, while the interpretation in turn comprises the paint application, the choice of colors, the size, texture and shape, the connection and motion. The interpretation is subjective and as such, it enriches the reality at hand. The cities, or the segments/corners thereof presented by Rina Shacham, are not invisible - these are places she has watched, experienced or recreated based on memory or observation. These buildings, which mainly comprise skyscrapers, carry, thanks to the wings of her paintbrush, urban images, whether next to a busy road or a peaceful sea and a sunset scene. These are buildings that touch the sky and are indeed visible for all to see.

But painting at large, or any painting, carries, by its very essence, the visible inside the invisible. For every interpretive act, whether the choice of color, arrangement, the application of the brush or the division of the sheet, is inevitably a symbol of sorts, imbued with meaning. The visual sign is a symbol and metaphor and as such, it encompasses, with all its visible shapes, invisible stories,

stories that attend the painting, consciously or otherwise. and it may be that the invisible story discovered and revealed by the painter is unlike the invisible story discovered by the spectator, because "The eye does not see things but images of things that mean other things", as Calvino notes in the same book.

The most obvious hint to the visible and invisible in her works can be found in the painting that see Rina Shacham draw the seaside buildings, with their reflection in the water. In so doing, she hints at that which lies above or under water, which is one and the same, whether visible or invisible.

Rina Shacham opts for a rich, vibrant personal world, but her paintings nevertheless suggest the familiar sight found in different cities around the world: colorful facades. If it works for buildings, the suggestion goes, it should work for paintings too. Her paintings betray a dialectic dialogue between geometrical and amorphous shapes, as if the geometric shapes were trapped between sea and sky in motion and flow; and again, the spectacle of the reflected houses reinforced this notion.

Shacham observes her chosen reality - manifestly urban, highly contemporary buildings, and these serve as inspiration to tell a story of a city verging on water and sky, under the bright sunrise light or the fading sunset light, like "This city which cannot be expunged from the mind is like an armature, a honey-comb in whose cells each of us can place the things

he wants to remember," as Calvino states in Cities and Memory.

dr. Nurit Cederbuim

רינה שחם

הערים הגלויות לעין

"מה היא באמת העיר מתחת למעטה העמוס הזה של אותות וסימנים, מה יש בה ומה היא מסתירה" כותב איטאלו קאלווינו בספרו 'הערים הסמויות מעין'. כשהוא מדבר על 'ערים ואותות'. רינה שחם, מציגה לפנינו באותות שלה, כלומר, בסימן - צבע - צורה - חומר קומפוזיציה את מראה הערים שלה. וכך גם היא גורמת לצופה לשאול " מה היא באמת עיר מתחת למעטה..."

בפעולת הציור עצמה, כבר יש סוג של גילוי המשולב עם פרשנות המתגלמים לידי ממש מתוך תהליך של התבוננות. וכאשר הציור לא מבקש להציג 'אמת צילומית', או תיאור מדויק של המציאות, הנך מבין שזוהי התבוננות שמייצרת פרשנות, והפרשנות היא הנחות הצבע, בחירת הצבע, הגודל, המרקם, הצורה, המחבר והתנועה. והפרשנות היא סובייקטיבית, וככזאת היא מעשירה את המציאות הנתונה.

הערים, או קטעי הערים, או פינות העיר שמציגה רינה שחם, לא סמויים מהעין מחד, הם מקומות שבהם צפתה, או אותם חוותה או אותם שיחזרה מזיכרונה, או מכל סוג של התבוננות. מבנים אלה, שבעיקרם הם גורדי שחקים, נושאים עמם דרך כנפי מכחולה תמונות אורבניות. אם זה ליד כביש סואן, או ים רוגע, או לילה לעת שקיעה. מבנים שנוגעים בשמיים, וכמו שאמרנו, גלויים לכל עין.

אך הציור, כל ציור מעצם טבעו, אוחד עמו בגלוי את הסמוי. שכן כל אקט פרשני, אם זה בחירת הצבע, המיקום, הנחת המכחול, החלוקה על הדף, הוא לעולם סוג של סמל, שטעון במשמעות. האות החזותי, הוא סמל ומטאפורה, ומשום היותו כזה, הוא נושא עמו על כל צורותיו הגלויות, סיפורים סמויים. סיפורים שהתלוו אל הציור במודע ושלא במודע, וייתכן שהסיפור הסמוי אותו גילה וחשף הציור, שונה

מהסיפור הסמוי שמגלה הצופה. שכן "העין אינה רואה דברים אלא סמלים של דברים, שפרושם דברים אחרים", כפי שמציין קאלווינו באותה רשימה.

הרמז הבולט ביותר לכך שמדובר כאן בגלוי ובסמוי מופיע בציור שבו רינה שחם מציירת את המבנים על החוף הים, ואת ההשתקפות שלהם במים. בכך מרמזת על 'מה שנמצא למעלה ומה שנמצא למטה' ובין אם זה גלוי לעין, ובין אם סמוי, חד המה. רינה

שחם בוחרת עולם צבעוני אישי עשיר, אך יחד עם זאת מרמזת בציוריה על התופעה המוכרת במקומות שונים בעולם, חזיתות בתים צבעוניים, בבחינת מה שנכון וטוב למבנה, טוב בוודאי גם לציור. בציוריה ניכר דיאלוג דיאלקטי בין צורות גיאומטריות לצורות אמורפיות, כמו לכודים המבנים הגיאומטריים בין ים ושמיים נעים וזורמים, ושוב, המופע של הבתים המשתקפים, מחזק זאת.

שחם מתבוננת על המציאות שנבחרת על ידה, כאמור, מבנים בתים עירוניים מאד, עכשוויים מאד, אלה מהווים עבודה מקור השראה לספר סיפור של עיר הנושקת למים ונושקת לשמיים, לאורה הבהיר של הזריחה כמו לאורות הנמוגים של השקיעה. וזאת כמו "עיר אשר אינה נמחקת מהזיכרון, והינה כמו שלד או רשת שבין קוריה יכול כל אדם לשבץ את הדברים שהוא רוצה לזכור" - כמו שאומר קאלווינו בערים וזיכרון.

ד"ר נורית צדרבוים

